

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-921

19.12.2023

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Frostskade – unntak for på tilknyttet utstyr?

Sikrede kom frem til sin hytte i desember 2022 og oppdaget frostskafer på hytta. Frosten hadde medført skader på rørledninger og tilknyttet utstyr, herunder dusjkabinett, blandebatteriet til dusj, boblebad og oppvaskmaskin. Foretaket aksepterte ansvar for skadene på rørledningene, men avslo ansvar for skadene på tilknyttet utstyr under henvisning til at skadene ikke var å anse som «Bruddskade på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, vann- og avløpspumper, drenskum, fyrkjele og lignende». Ettersom foretaket mente at skadene på tilknyttet utstyr ikke var dekningsmessige, avviste foretaket også dekning for tapte leieinntekter i perioden det tilknyttede utstyret ble reparert og utgifter til rivning av det tilknyttede utstyret. Nemnda kom til at skadene på det tilknyttede utstyret ikke var dekningsmessig, og viste til at dette utstyret ikke hadde likhetstrekk med vilkårenes øvrige opplistede gjenstander. Da skadene på utstyret ikke var omfattet av forsikringen, var det heller ikke grunnlag for dekning for merutgifter til rivning og tapte leieinntekter i perioden utstyret ble reparert.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for hvitevarer, sanitærutstyr og merutgifter under bygningsforsikringen.

Sikredes bygningsforsikring har følgende dekning:

3. Hva forsikringen omfatter

3.1 Bygning(er) som er angitt i forsikringsbeviset

3.1.1 Til bygning medregnes fastmontert utstyr som er vanlig for bygningens formål

[...]

4. Hvilke skader dekkes

[...]

4.4 Vann-/gass-/annen væskeskade og rørbrudd

Følgende dekkes:

...

- Bruddskade på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, vann- og avløpspumper, drenskum, fyrkjele og lignende.

Sikrede oppdaget frostskafer på innvendige rør i sin fritidsbolig med angitt skadedato 23.12.23. Sikrede kontaktet rørlegger X for reparasjon.

Firma Y gjennomførte befaring den 2.1.23. Ifølge skaderapporten var skadeårsaken at varmepumpa hadde stoppet slik at den vannbårne gulvvarmen sluttet å sirkulere og til slutt frøs. Trolig ble termostaten stilt for lavt av de siste leietakerne under en periode med sterk kulde. Frost medførte skader på innvendige rør, toalett, dusjkabinett, blandebatteriet til dusj, boblebad og oppvaskmaskin.

Foretaket aksepterte 28.3.23 ansvar for kostnader til å tine rørene og reparere rørbrudd på bygningens rørledninger, men avviste ansvar for tilknyttet utstyr under henvisning til vilkårspkt. 4.4. Foretaket opplyste også om at det var økt egenandel som følge av frostskaade på innvendige rør, jf. vilkårspkt. 5.7.4. Erstatningen ble beregnet til kr 29 665.

Sikrede anførte 30.3.23 at reparasjonskostnadene var betydelig høyere enn det de hadde fått dekning for, og at takstmannen hadde uttalt at det tilknyttede utstyret burde være dekket av forsikringen.

Sikrede sendte samme dag e-post til foretaket vedlagt dokumentasjon på kjøp av ny oppvaskmaskin og tap av leieinntekter i perioden da utstyret ble reparert. De etterspurte også en forklaring på hvordan foretaket hadde utberegnet erstatningen.

Sikrede anførte videre at foretaket hadde tolket vilkårene feil:

[...] Regarding your comment re Vilkår 4.4, Vilkår 3.1.1 explicitly states that the insurance contract covers 'Til bygning fastmontert utstyr som er vanlig for bygningens formål'. It seems to us quite clear that the shower and shower cabin, bathtub, toilet and dishwasher are all 'fastmontert' and 'tilknyttet utstyr', equipment essential to the property, built into the bathroom/kitchen and connected to the pipework of the property. The exceptions (unntatter) to Vilkår 4.4 say nothing about such equipment being excluded.

These items were all damaged beyond repair - according to R.N., who carried out the work - as a result of the heating problem. It was obviously essential to disconnect, dismount and remove these items from the property and, in all cases except the bathtub, to replace them.

Note that we have not replaced the damaged bathtub. However, R.N. AS did inform us that as a result of the damage caused by the heating failure the bathtub was dangerous and must be removed from the property. We did replace the bathtub with a new washing machine and tumble dryer, but we obviously do not wish to claim for these or the associated work delivering and installing them.

Vilkår 3.2.1 states quite clearly that all such work is covered by the insurance contract. The besiktningsman, P.U. of F.B.S. AS, also informed me that these items should be covered by the insurance contract. Therefore, we can see no reason for If to exclude the repair/removal and replacement of these items from the claim.

Sikrede kommuniserte også med rørlegger X, som reparerte det tilknyttede utstyret og ba X kommentere om utstyret var alvorlig skadet og fastmontert til rørene under henvisning til vilkårspkt. 4.4 første kulepunkt. X skrev at han syntes det var rart at foretaket påstod at gjenstandene ikke var påkoblet og fastmontert. Han bekreftet at utstyret var tilkoblet.

Sikrede fremmet 13.4.23 krav om dekning for kr 94 135, som inkluderte tilkoblet utstyr og tapte leieinntekter.

Foretaket opprettholdt 10.5.23 avslaget for tilkoblet utstyr og anførte at siden skadene på tilkoblet utstyr ikke var dekningsmessige, var det heller ikke dekning for tap av leieinntekter i perioden da det tilkoblede utstyret ble reparert. Foretaket aksepterte dekning for tap av leieinntekter for to helger med kansellerte bookinger.

Sikrede hevdet at tilknyttet utstyr var omfattet av forsikringen ifølge vilkårspkt. 3.1. Foretaket svarte at vilkårspkt. 3.1 regulerer hva som var omfattet av forsikringen, men at det var vilkårspkt. 4 som definerte hvilke skader som ga rett til erstatning og hvilke begrensninger som gjaldt.

Saken ble brakt inn for foretakets kundeombud, som opprettholdt avslaget for det tilknyttede utstyret den 22.5.23 med henvisning til vilkårspkt. 4.4. Kundeombudet avviste også dekning for tap av leieinntekter i perioden da det tilknyttede utstyret ble reparert under henvisning til vilkårspkt. 3.2.2. Erstatning for merutgifter var betinget av at skaden var dekningsmessig. Derimot var det gitt dekning for leietap i perioden da rørene ble reparert fordi skadene på rørene var dekket.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda den 7.8.23. Sikrede kommenterte 13.9.23 foretakets tilsvarende og viste til at det var nytt for dem at foretaket hadde dekket skader på toalett. Videre mente de at dette styrket deres sak fordi foretaket da aksepterte dekning for skade på en type "tilknyttet utstyr", men avvist ansvar for annet "tilknyttet utstyr" som dusj, dusjkabinett, boblebad og oppvaskmaskin. Ifølge sikrede var dette vilkårlig.

Foretaket avviste at toalettet var dekket under vilkårspkt. 4.4 i bygningsforsikringen den 20.9.23. Derimot var toalettet dekket under vilkårspkt. 4.8 i innboforsikringen som ga dekning for bruddskade på sanitærporselen.

Sikrede krever dekning for skadene på det tilknyttede utstyret under bygningsforsikringen. Ifølge vilkårene pkt. 3.1.1 omfatter forsikringen bygningens utstyr: "[t]il bygning medregnes fastmontert utstyr som er vanlig for bygningens formål", som må inkludere det skadede utstyret – dusj, dusjkabinett, boblebad og oppvaskmaskin – er helt vanlig for en hyttes formål.

Sikrede anfører videre at skadene er omfattet av vilkårene pkt. 4.4 kulepkt. 1: "[s]kade som følge av lekkasje, oversvømmelse eller tilbakeslag fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr". Sikrede mener at dusj, dusjkabinett, boblebad og oppvaskmaskin er "tilknyttet utstyr".

I tillegg anfører sikrede at skadene er dekket etter vilkårspkt. 4.4 kulepkt. 3. Dette vilkårspunktet dekker "[b]ruddskade på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, ... og lignende". Sikrede anfører at dusj, dusjkabinett, oppvaskmaskin og boblebad omfattes av "og lignende". Det vises til at utstyret er fastmontert og tilknyttet rørsystemet.

Det er vilkårlig at foretaket har utbetalt erstatning for toalettet, men avvist ansvar for det øvrige tilknyttede utstyret. Sikrede viser også til uttalelser fra takstmann og rørlegger.

Sikrede anfører at foretaket må erstatte merutgifter knyttet til skadene på det tilknyttede utstyret, og at utgifter til rivning av utstyret og tapte leieinntekter i perioden da utstyret ble fikset er omfattet av vilkårene pkt. 3.2.1 og 3.2.2.

Vilkårene er uklare og må tolkes mot foretaket. Foretakets tolkning av vilkårene er utledet av en komplisert tolkning av sammenhengen mellom kapittel 3 og 4, forskjeller mellom fastmontert utstyr og tilkoblet utstyr og en antitetisk fortolkning av visse typer tilkoblet utstyr. Unntaket kommer ikke tydelig nok frem gjennom forsikringsvilkårene.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for skader på tilknyttet utstyr. Vilkårene pkt. 3.1 regulerer forsikringens generelle dekningsfelt, og ikke om skadeårsaken er dekket eller ikke. Hvilke skader som omfattes er regulert av vilkårene pkt. 4.4, hvor det følger av kulepkt. 3 at skadene ikke er dekket. Formuleringen "og lignende" tilsier at utstyret må være i samme kategori eller ha samme funksjon som de opplistede. Dette er ikke tilfellet for oppvaskmaskin, dusjkabinett og boblebad.

Foretaket bestrider at dekning av toalettet kan tolkes som en innrømmelse av at vilkårspkt. 4.4 i bygningsforsikringen dekker tilknyttet utstyr. Erstatning for toalettet er utbetalt i medhold av vilkårspkt. 4.8 i innboforsikringen.

Til slutt anfører foretaket at frostskafer på tilknyttet utstyr ikke er dekket av et annet dekningspunkt i kapittel 4. Det vises til at kaskodekningen i vilkårspkt. 4.6 har unntak for skade som skyldes frost.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for frostskafer på dusj, dusjkabinett, boblebad og oppvaskmaskin under bygningsforsikringen, og evt. også for merutgifter.

Sikrede anfører at skadene er omfattet av vilkårene pkt. 3. Vilråene pkt. 3 regulerer hvilke objekter forsikringen omfatter. Dette vilrå angir derfor ikke om de skadene disse objektene er påført er dekket. Forsikringens dekningsfelt i form av dekkede farer og forsikringstilfelle/skafer er regulert i pkt. 4. Sondringen er i samsvar med hvordan en forsikringskontrakt normalt er bygget opp.

Spørsmålet er om skaden er omfattet av vilråene pkt. 4.4:

4.4 Vann-/gass-/annen væskeskafe og rørbrudd

Følgende dekkes:

- Skade som følge av lekkasje, oversvømmelse eller tilbakeslag fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr.
- Skade som følge av utstrømming av vann, gass og annen væske fra utstyr som ikke er tilknyttet bygningen.
- Bruddskafe på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, vann- og avløpspumper, drengum, fyrkjele og lignende.
- ...

Sikrede anfører at skadene på tilknyttet utstyr er dekket av kulepkt. 1 eller 3.

Kulepkt. 1 gir dekning for skade som skyldes "lekkasje, oversvømmelse eller tilbakeslag fra bygningens rørledning". Skadene i denne saken skyldes frost, som ikke er omfattet av kulepkt. 1.

Kulepkt. 3 dekker "[b]ruddskafe på bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, vann- og avløpspumper, drengum, fyrkjele eller lignende". Hvitevarer og sanitærutstyr er ikke en "rørledning". De er heller ikke listet opp som en installasjon som dekkes som del av rørledningen. Spørsmålet er da om hvitevarer og sanitærutstyr omfattes av formuleringen "og lignende".

Uttrykket "og lignende" betyr at gjenstanden må ha likhetstrekk med de øvrige opplistede gjenstandene, for eksempel at de tilhører samme kategori eller at de har samme formål eller funksjon. De opplistede gjenstandene i kulepkt. 3 er radiator, varmtvannsbereder eller beholder, oljetank, septiktank, vann- og avløpspumper, drengum og fyrkjele. Disse gjenstandene har noe ulike formål. Formålet med en radiator, oljetank og fyrkjele er å sørge for oppvarming. Videre skal en varmtvannsbereder levere varmt vann til sanitærutstyr. Vann- og avløpspumper, septiktank og drengum bidrar til fungerende vann- og avløpstjenester for boligen. Generelt kan man likevel si at de nevnte gjenstandene skal sørge for helt grunnleggende funksjoner til en bolig, altså varme og vann- og avløpstjenester. Dusj, dusjkabinett, oppvaskmaskin og boblebad er sanitærutstyr og hvitevarer. Sanitærutstyr og hvitevarer er riktignok koblet på gjenstander som produserer varme, vann- og avløpstjenester, men de har ikke som formål å sørge for varme, vann- og avløpstjenester. Nemnda mener derfor dusj, dusjkabinett, oppvaskmaskin og boblebad ikke omfattes av formuleringen "og lignende".

Sikrede anfører at foretaket ved å utbetale erstatning for toalettet har akseptert å utbetale erstatning for skader som skyldes frost, og at det er vilkårlig at foretaket ikke har utbetalt erstatning for annet tilknyttet utstyr. Det følger av vilkårene pkt. 4.8 at forsikringen dekker "bruddskade på [...] sanitærporselen". Utbetaling av erstatning for toalettet har altså ikke betydning for tolkningen av vilkårspkt. 4.4 i bygningsforsikringen.

Sikrede viser til uttalelser fra fagfolk om det "var rart" om skadene på tilknyttet utstyr ikke var dekket av forsikringen. Dette har ikke betydning for tolkning av vilkårene.

Når skadene på utstyret ikke er omfattet av forsikringen er det heller ikke dekning for merutgifter til rivning og tapte leieinntekter i perioden da utstyret ble reparert, jf. vilkårene pkt. 3.2: "[m]erutgifter ved dekningsmessig skade". Bestemmelsen forutsetter at skaden er dekningsmessig.

Skadene er etter dette ikke omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).